

Aan de leden van Provinciale Staten,
de heren P.H.R. Brouns en R.M. Knegt

Datum : 14 juli 2010
Briefnummer : 2010-41.849A, EZ
Zaaknummer : 262072
Behandeld door : Rietman J.H.
Telefoonnummer : (050) 316 4367
Antwoord op : uw brief dd. 25 juni jl.
Bijlage :
Onderwerp : vragen i.v.m. splitsing energiebedrijven

Geachte heren Brouns en Knegt,

Bij brief van 25 juni jl. zijn door u namens de CDA-Stat fractie enkele vragen gesteld naar aanleiding van de uitspraak dd. 22 juni 2010 van het Gerechtshof in Den Haag, volgens welke de huidige, wettelijk verplichte splitsing van de Nederlandse energiebedrijven in strijd is met het Europees recht. Hieronder herhalen wij deze vragen, gevolgd door onze reacties.

Vraag 1

Is het College bekend met de uitspraak van het Haagse gerechtshof?

Antwoord

Ja, wij hebben met belangstelling kennisgenomen van deze uitspraak.

Vraag 2

Heeft deze uitspraak alsnog gevolgen voor respectievelijk de doorgevoerde splitsing en de recente vervreemding van Essent?

Antwoord

De daadwerkelijke afsplitsing van het netwerkbedrijf van Essent en de aansluitende verkoop van haar productie- en leveringsbedrijf aan RWE, zijn vorig jaar afgerond en daarmee een gegeven. De recente uitspraak van het Hof heeft hiervoor geen gevolgen meer.

Voor de goede orde wijzen wij u er in dit verband overigens op dat de bedoelde uitspraak nog niet definitief is, omdat de Minister van Economische Zaken inmiddels heeft aangekondigd daartegen in cassatie te gaan bij de Hoge Raad.

Vraag 3

Heeft deze uitspraak gevolgen voor onderdelen van het voormalige Essent die nu in overheidshanden zijn gebleven en waarvoor vervreemding nog wordt nagestreefd?

Antwoord

Naast het netwerkbedrijf, zijn het milieubedrijf en het belang van Essent in het elektriciteitsproductiebedrijf EPZ vorig jaar niet vervreemd, maar in directe eigendom gekomen van de aandeelhouders van de voormalige holding Essent. Omdat het Hof bij haar uitspraak weliswaar het verplichte karakter aan afsplitsing van de netwerkbedrijven heeft ontnomen, maar het bestaande privatiseringsverbod voor netbeheerders in stand heeft gelaten, dient het netwerkbedrijf van Essent (Enexis) direct of indirect in publieke handen te blijven. Voor Enexis is overigens wel van belang dat het Hof ook het verbod op nevenactiviteiten van netbeheerders als een verboden belemmering van het kapitaalverkeer heeft aangemerkt.

Een vervreemding van het milieubedrijf van Essent (Attero) is en blijft daarentegen wel toegestaan. Het beëindigen medio 2009 van het daarop gerichte verkoopproces, had uitsluitend markttechnische achtergronden. De recente uitspraak van het Hof is in dit verband niet van betekenis.

De economische eigendom van het belang in EPZ van Essent (PBE) is conform de oorspronkelijke verkoopovereenkomst van Essent en RWE, verkocht aan RWE. De levering daarvan kan vooralsnog echter niet worden geëffectueerd vanwege een daartegen aangespannen juridische procedure, die nog niet is afgerond. Het betreffende geschil ziet op de vraag of deze eigendomsoverdracht in overeenstemming is met de bestaande statuten van EPZ. Er bestaan voor deze levering echter geen wettelijke belemmeringen en de uitspraak van het Hof met betrekking tot de splitsingswet, is in dezen ook niet relevant.

Vraag 4

Moeten wij als provinciale overheid rekening houden met mogelijke claims van derden?

Antwoord

Bij het instandblijven in cassatie van de uitspraak van het Hof, zouden mogelijk claims bij het Rijk kunnen worden ingediend door partijen die menen schade te hebben geleden vanwege de invoering van de betreffende landelijke wetgeving. In dit verband valt uiteraard in de eerste plaats te denken aan de (aandeelhouders van de) betrokken energiebedrijven zelf. Wij zien geen gronden voor de verwachting dat in dit verband ook de provinciale overheid rekening zou moeten houden met mogelijke schadeclaims. De provincie Groningen heeft zich vanaf de bekendmaking in 2004 van de splitsingsplannen van het toenmalige Kabinet, ook veelvuldig en nadrukkelijk uitgesproken tegen de betreffende wetgeving.

Vraag 5

Overweegt het College zelf nog om op basis van de uitspraak van het Haags gerechtshof als belanghebbende richting de Rijksoverheid actie te ondernemen?

Antwoord

Vanwege de opvatting dat met de splitsingswet inbreuk wordt gemaakt op het vrije verkeer van kapitaal zonder dat daarvoor dwingende redenen van algemeen belang aanwezig zijn, is door Essent eind 2007 (na goedkeuring door haar aandeelhouders-vergadering) een juridische procedure tegen de Staat aangespannen. Doel daarvan is om op basis van een gerechtelijke uitspraak waarin wordt bevestigd dat deze wetgeving inderdaad onverbindend is, mogelijk een rechtsgrond te verkrijgen voor het vorderen van schadevergoeding. Zoals hiervoor reeds is opgemerkt is het recente oordeel terzake van het Gerechtshof echter nog niet definitief.

In verband met de verkoop van Essent aan RWE, is de verantwoordelijkheid voor het eventueel vervolgen van de betreffende procedure overgedragen aan een daarvoor in het leven geroepen zgn. "special purpose vehicle", genaamd Claim Staat BV. De aandelen in deze bijzondere vennootschap zijn bij de afronding van de verkooptransactie van Essent en RWE overgedragen aan de voormalige aandeelhouders van Essent. De provincie Groningen heeft daarin een belang van ca. 6 % en is tevens vertegenwoordigd in haar aandeelhouderscommissie. Wanneer daarvoor een basis aanwezig is, zullen eventuele acties richting Rijksoverheid t.z.t. in het kader van deze vennootschap worden ondernomen.

Vraag 6

Zo ja, welke acties; indien niet, waarom niet?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 6.

Wij vertrouwen er op uw vragen met het bovenstaande voldoende te hebben beantwoord.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.